

VYSOKÝ PŘEDSTAVITEL
UNIE PRO ZAHRANIČNÍ
VĚCI A BEZPEČNOSTNÍ
POLITIKU

V Bruselu dne 9.2.2021
JOIN(2021) 2 final

**SPOLEČNÉ SDĚLENÍ EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ,**

Obnovené partnerství se zeměmi jižního sousedství

Nová agenda pro Středomoří

{SWD(2021) 23 final}

Úvod

Před pětadvaceti lety se Evropská unie a partneři z jižního Středomoří¹ zavázali proměnit oblast Středomoří v oblast dialogu, výměny a spolupráce, která bude zárukou míru, stability a prosperity. Dvacáté páté výročí barcelonského prohlášení nám připomíná, že **posílení středomořského partnerství je pro Evropskou unii strategicky významné**, protože výzvy, kterým tento region i nadále čelí, vyžadují společnou reakci, zejména deset let po arabském jaru. Společným jednáním, uznáním naší rostoucí vzájemné provázanosti a v duchu partnerství proměníme v našem společném zájmu společné výzvy v příležitosti.

Za tímto účelem a v rámci evropské politiky sousedství **navrhuje toto společné sdělení novou, ambiciózní a inovativní agendu pro Středomoří**, která poprvé čerpá z úplného souboru nástrojů EU a z průlomových příležitostí souběžné ekologické a digitální transformace s cílem opětovně zahájit naši spolupráci a realizovat nevyužitý potenciál našeho společného regionu. **Perspektiva obnovy po pandemii COVID-19 poskytuje Evropě a oblasti Středomoří vzácnou příležitost** zavázat se ke společné agendě zaměřené na lidi a k opatřením nezbytným pro její provádění.

Oblast jižního Středomoří čelí správním, socioekonomickým, klimatickým, environmentálním a bezpečnostním výzvám, z nichž mnohé vyplývají z globálních trendů a vyžadují společná opatření ze strany EU a partnerů jižního sousedství. Vleklé konflikty neustále působí obrovské lidské utrpení, vyvolávají nucené vysídlení obyvatelstva, značně zatěžují hospodářské a sociální vyhlídky celých společností zejména v zemích, na jejichž území se nacházejí velké populace uprchlíků, a zintenzivňují geopolitické soupeření a vnější zásahy. Příliš velký počet lidí riskuje život při pokusu o nelegální vstup do EU, což podporuje převaděčství, které je nemilosrdné, zločinné a destabilizuje místní komunity. Hrozby terorismu, organizované trestné činnosti a korupce nadále přispívají k nestabilitě a potlačování prosperity. Hospodářský růst v jižním sousedství nedrží krok s demografickým růstem.² Tento region má jednu z nejnižších úrovní regionální hospodářské integrace na světě³. Neudržitelné využívání přírodních zdrojů a změna klimatu⁴ ohrožují přístup k vodě, potravinám a energii, urychlují dezertifikaci a úbytek biologické rozmanitosti a ohrožují životy a živobytí. Přetrvávají významné ekonomické a genderové nerovnosti a vlády se usilovně snaží plnit očekávání dnešní mládeže.

Naléhavost řešení těchto výzev dále posiluje pandemie COVID-19, která upozorňuje na jednoznačně sdílená zranitelná místa a na naši vzájemnou provázanost. **Nová agenda pro**

¹ Alžírsko, Egypt, Izrael, Jordánsko, Libanon, Libye, Maroko, Palestina, Sýrie a Tunisko. Označení Palestina se nesmí vykládat jako uznání Státu Palestina a nejsou jím dotčeny individuální postoje členských států k této otázce.

² Průměrný HDP na obyvatele je nižší než jedna osmina částky uvedené ve vydání EU 2020, Statistics on European Neighbourhood Policy countries (Statistika zemí evropské politiky sousedství), vydání z roku 2020, Eurostat.

³ Intraregionální obchod, kdy vývoz do daného regionu činí pouze 5,9 %, představuje pouhý zlomek celkového obchodu těchto zemí – <https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/regions/euro-mediterranean-partnership/>

⁴ Podle první hodnotící zprávy týkající se Středomoří vypracované odborníky na klima a změnu životního prostředí ve Středomoří se tento region otepluje o 20 % rychleji než zbytek světa.

Středomoří zahrnuje nové oblasti a formy spolupráce identifikované v průběhu této krize. Nová agenda pro Středomoří nabízí příležitosti nových partnerství v oblasti strategických priorit ekologické a digitální transformace a je založena na přesvědčení, že udržitelnou prosperitu a odolnost lze vybudovat pouze v rámci silného partnerství v rámci celého Středomoří. Naše partnerství bude založeno na společných hodnotách a dialogu a na pokroku v rámci naší společné socioekonomické a politické agendy včetně reforem v oblastech, jako je například správa věcí veřejných a právní stát, a rovněž makroekonomická stabilita a podnikatelské prostředí. **Cílem této nové agendy je zelená, digitální, odolná a spravedlivá obnova, která se bude řídit Agendou pro udržitelný rozvoj 2030⁵, Pařížskou dohodou a Zelenou dohodou pro Evropu⁶.**

Toto sdělení stanoví cíl pro následující roky, jímž je vybudovat spravedlivější, lépe prosperující a inkluzivnější společnost ve prospěch lidí, zejména mládeže.

Abychom této dynamiky využili, navrhuje toto společné sdělení následující **hlavní směry našeho partnerství:**

- **„Hospodářský a investiční plán pro jižní sousedy“** pomůže **podniknout dlouhodobé socioekonomické oživení**, podpořit udržitelný rozvoj, řešit strukturální nerovnováhy v regionu a **využít hospodářského potenciálu regionu**. Plán zahrnuje konkrétní stěžejní iniciativy v prioritních odvětvích. Jeho cílem je zvýšit atraktivitu regionu pro investory. Budeme usilovat o strategickou spolupráci s mezinárodními finančními institucemi, zejména s Evropskou investiční bankou (EIB) a s Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj (EBRD), se Světovou bankou a s Mezinárodním měnovým fondem, jakož i s bankami z daného regionu a ze soukromého sektoru. Nezbytným předpokladem úspěšnosti těchto iniciativ je obnovený závazek provádět a podporovat inkluzivní socioekonomické reformy, zejména v oblasti podnikatelského prostředí, udržitelného hospodářského růstu a makroekonomických politik orientovaných na stabilitu a podpořených dlouhodobou strategií.

Hospodářský a investiční plán je orientační a nikoli vyčerpávající a může se vyvíjet v závislosti na pokroku ve strategických a politických otázkách a ve dvoustranných vztazích mezi partnerskými zeměmi. V období 2021–2027, s výhradou toho, že vstoupí v platnost příslušné právní základy v rámci příštího víceletého finančního rámce a bez ohledu na výsledek procesu programování, navrhuje Komise mobilizovat až **7 miliard EUR** v rámci nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (NDICI)⁷. Tato podpora zahrnuje tvorbu rezerv na záruky EFSD+ a kombinování zdrojů financování v rámci investiční platformy sousedství, což by pomohlo mobilizovat soukromé a veřejné investice v jižním sousedství ve výši až **30 miliard EUR**.

- **Spojení sil v boji proti změně klimatu, snižování škodlivých emisí, udržitelné využívání zdrojů a urychlování ekologické transformace.** Musíme se připravit na dlouhodobé

⁵ [Rezoluce valného shromáždění OSN 70/1 Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030.](#)

⁶ „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019) 640)

⁷ To je podmíněno konečným přijetím návrhu nařízení o zřízení nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci.

scénáře, kdy nové formy nízkouhlíkové energie postupně nahradí fosilní paliva. Za tímto účelem Komise navrhne partnerským zemím komplexní iniciativy na podporu klimaticky neutrální, nízkouhlíkové a obnovitelné energie, které budou vycházet z klíčových prvků Zelené dohody pro Evropu, jako je například vodíková strategie⁸. Prioritou bude podpora investic do energetické účinnosti, obnovitelné energie a nově i zaměření na výrobu čistého vodíku, mimo jiné i prostřednictvím přiměřených regulačních a finančních pobídek, a regionální integrace trhů s elektřinou a rozvodných sítí. To přispěje k zachování našich středomořských společných aktiv ve prospěch všech. Pomůžeme také našim partnerům zvýšit odolnost vůči změně klimatu tím, že posílíme svá opatření v oblasti přizpůsobení se změně klimatu, zejména v klíčových zranitelných odvětvích, jako je například zemědělství a voda.

- **Obnovený závazek v oblasti dodržování zásad právního státu, lidských a základních práv, rovnosti, demokracie a řádné správy** jako základ stabilních, spravedlivých, inkluzivních a prosperujících společností s respektem k rozmanitosti a toleranci. Dodržování lidských práv včetně sociálních a pracovních práv, rovnosti žen a mužů a práv dítěte buduje důvěru občanů. Zásady právního státu a silné instituce, které chrání práva a bojují proti nerovnostem, slouží lidskému a hospodářskému rozvoji tím, že přispívají k bezpečnému a předvídatelnému podnikatelskému prostředí, pomáhají přilákat přímé zahraniční investice, zvyšují ekonomickou odolnost a bojují proti chudobě a nerovnostem. Tento závazek dále podporuje demokratická správa věcí veřejných a systémy odpovědného státu, odpovědných institucí a boj proti korupci. Společnou prioritou v rámci celého regionu musí i nadále zůstat boj s projevy nesnášenlivosti, rasismu, homofobie, antisemitismu, nenávisti vůči muslimům a dalších forem xenofobie, jakož i ochrana menšin. Zvláštní pozornost bude věnována podpoře úlohy žen ve společnosti a v hospodářství.
- **Společné řešení výzev nuceného vysídlení obyvatelstva a nelegální migrace a účinné a účelné využívání přínosů legální migrace prostřednictvím komplexních, individuálně přizpůsobených a vzájemně prospěšných partnerství a ochrana práv migrantů a uprchlíků v souladu s novým evropským paktem o migraci a azylu⁹.** To je zcela zásadní pro Evropu i pro jižní Středomoří, kde migrační toky postihují hostitelské společnosti i tranzitní země. Lepší příležitosti a pracovní místa, která vytvoří hospodářský a investiční plán, zejména pro ženy a mladé lidi, přispějí k omezení faktorů vedoucích k nelegální migraci. Klíčové je postupovat společně jako partneři.
- **Obnovený závazek k jednotě a solidaritě mezi členskými státy EU, jakož i vzájemný a společný závazek a společné akce s partnery v zemích jižního sousedství** jsou předpokladem účinného provádění agendy pro Středomoří. To se týká úsilí o řešení konfliktů a společných obav ohledně bezpečnosti, jakož i hospodářské a odvětvové spolupráce. Zvlášť důležité je plné zapojení členských států EU. Jejich diplomatické sítě, dlouhodobá bezpečnostní a rozvojová spolupráce i jejich schopnost mobilizovat soukromý sektor budou pro dosažení cílů stanovených v tomto sdělení nezbytné. Pro zintenzivnění tohoto jednotného úsilí navrhuje významně posílit politický a strategický dialog v celém Středomoří. Bude

⁸ „Vodíková strategie pro klimaticky neutrální Evropu“ (COM (2020) 301).

⁹ „Nový pakt o migraci a azylu“ [COM\(2020\) 609](#).

pokračovat úsilí o prohloubení regionální spolupráce, jejímž ústředním bodem je Unie pro Středomoří, a podpora subregionální a meziregionální spolupráce, zejména s africkými partnery¹⁰. EU bude rovněž připravena prozkoumat další regionální, subregionální nebo **třístrannou spolupráci a společné iniciativy mezi partnerskými zeměmi v rámci celého spektra**, a to i s ohledem na **nedávnou normalizaci vztahů mezi Izraelem a řadou arabských zemí**.

Obnovené partnerství pro oblast Středomoří a s ním spojený hospodářský a investiční plán umožní EU a jejím partnerům ze zemí jižního sousedství řešit řadu problémů, kterým náš společný region dnes čelí.

Nová agenda pro Středomoří navrhuje škálu opatření zaměřených na následující klíčové oblasti politiky:

- 1) Lidský rozvoj, řádná správa věcí veřejných a zásady právního státu
- 2) Posilování odolnosti, budování prosperity a využití digitální transformace
- 3) Mír a bezpečnost
- 4) Migrace a mobilita
- 5) Ekologická transformace: odolnost vůči změně klimatu, energetika a životní prostředí

1. Lidský rozvoj, řádná správa věcí veřejných a zásady právního státu

Lidský rozvoj

Klíčovým prvkem naší agendy je aspekt lidského rozvoje. Cílem zaměření se na tento aspekt je zlepšovat kvalitu života občanů mimo hospodářský rozměr, prosazovat jejich svobody a práva, poskytovat jim nové příležitosti a rozvíjet odolné, spravedlivé, inkluzivní a silné společnosti.

Zdraví

První a nejdůležitější podmínkou důstojného života je zdraví. Pandemie COVID-19 přinesla nové výzvy pro ochranu zdraví a systémy zdravotní péče a měla významný dopad na ekonomiky a celé společnosti. My v EU i naši partneři si budeme muset vzít z krize COVID-19 ponaučení, abychom **posílili systémy zdravotní péče a sociální ochrany, připravenost a schopnost reakce.** EU poskytuje a bude poskytovat i nadále rychlou a výraznou podporu s cílem zmírnit neúměrné břemeno krize pro ty nejzranitelnější a nejohroženější, včetně mladých lidí a žen¹¹. **Vakcíny jsou celosvětovým společným bohatstvím, a právě očkování pomůže ukončit pandemii na celém světě.** EU bude i nadále podporovat nástroj COVAX včetně vytvoření humanitární rezervy ve výši přibližně 100 milionů dávek. EU až doposud uvolnila na podporu nástroje COVAX 853 milionů EUR v duchu iniciativy „tým Evropa“, a nadále podporuje COVAX jako globální iniciativu, jejímž cílem je zajistit, aby země s nízkými a středními příjmy měly rovný a spravedlivý přístup k

¹⁰ V duchu přístupu „celá Afrika“ a v souladu se společným sdělením „Na cestě ke komplexní strategii pro Afriku“ (JOIN(2020) 4)

¹¹ Po vypuknutí nákazy COVID-19 byl z rozpočtu EU uvolněn balíček podpůrných opatření pro země jižního sousedství ve výši více než 2,3 miliardy EUR.

bezpečným a účinným očkovacím látkám. Na základě zkušeností se strategií EU pro očkovací látky je Komise navíc připravena zřídit mechanismus EU pro sdílení očkovacích látek. Ten by zajistil sdílení přístupu k části z celkového počtu 2,3 miliardy dávek, které EU zajistila; zvláštní pozornost by se zaměřila na země jižního sousedství, západobalkánské země, země našeho východního sousedství a na Afriku. Tento mechanismus by přinesl prospěch zejména zdravotnickým pracovníkům a byl by reakcí na humanitární potřeby. Tuto činnost je třeba provádět s „nulovými ztrátami“, k čemuž je zapotřebí, aby byly přijímající země dostatečně připraveny.

Posílení postavení mládeže

Investice do mladých lidí a dětí by měla být jádrem naší spolupráce. Posílení postavení mladých lidí, jejich účast a zapojení jakožto nositelů změn je klíčem k dosažení priorit Agendy pro udržitelný rozvoj 2030. Navrhujeme i) podporu začleňování otázek mládeže do vnitrostátních politik, ii) pomoc našim partnerům se zlepšováním správy jejich vzdělávacích systémů a iii) přednostní zaměření na řešení strukturálních příčin předčasného ukončení školní docházky; mladé lidi, kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy, nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi, nedostatek příležitostí, nezaměstnanost mladých lidí a odliv mozků. Účinná koordinace a partnerství napříč oblastmi politiky včetně partnerství s mládežnickými organizacemi mají zásadní význam z hlediska posilování kvalitní zaměstnanosti, jakož i příležitostí ke vzdělávání a odborné přípravě. Musíme spolupracovat na posilování mezilidských kontaktů, což je oblast úspěšné spolupráce s hmatatelnými výsledky a prospěchem pro všechny. Z tohoto hlediska je zásadní otevřít a usnadnit přístup do programů EU, jakož i do příslušných evropských sítí, našim jižním partnerům. V této souvislosti zůstane oblast jižního Středomoří i nadále prioritní oblastí v rámci programu Erasmus+. V období 2021–2027 v rámci programu Erasmus+ budou moci mladí lidé využívat nové příležitosti k budování kapacit v oblasti **odborného vzdělávání a přípravy, sportu a digitálního vzdělávání a mládeže**. EU bude usilovat o lepší rozložení přínosů programu Erasmus + do celého regionu a zvýšení využívání programu Kreativní Evropa s cílem co nejlépe využít kreativitu mladých lidí v daném regionu. Je potřeba zlepšit programy na ochranu dětí a psychosociální podporu dětí postižených a vysídlených v důsledku konfliktu se zvláštním zaměřením na přístup ke vzdělání a zdravotní péči.

Řádná správa věcí veřejných a zásada právního státu

Řádná správa věcí veřejných a respekt k lidským právům, základním svobodám, demokratickým institucím a právnímu státu jsou základními principy EU, nedílnou součástí našeho partnerství od barcelonského prohlášení a součástí našich společných závazků. Řádná správa, zásada právního státu a lidská práva včetně práv sociálních a pracovních, sociální dialog a rovný přístup ke spravedlnosti kromě toho podporují mír, inkluzivní prosperitu a stabilitu. Jsou základem pro důstojná pracovní místa, spravedlivý a inkluzivní růst a budování dlouhodobé udržitelnosti a investic.

V souladu se sdělením „Akční plán EU pro lidská práva a demokracii na období 2020–2024“¹² posílí EU své zapojení s partnery v oblasti dodržování lidských práv, zásad právního státu a demokratických hodnot. Nezávislost a odpovědnost soudních orgánů a státních zastupitelství je nezbytná k tomu, aby státní instituce dodržovaly zákony, aby občané mohli uplatňovat svá práva a aby bylo možno bojovat proti porušování lidských práv, korupci nebo organizované trestné činnosti. Udržitelné strukturální reformy státní a soudní správy sníží nerovnost a podpoří hospodářský růst. Přístup k digitalizaci systémů a služeb orientovaný na člověka a na uživatele zvýší efektivitu státu a vybuduje důvěru v instituce. Správa internetu a fungování sociálních médií by se měly řídit demokratickými zásadami. EU bude i nadále spolupracovat s partnerskými zeměmi s cílem zajistit vysokou úroveň ochrany základních práv v oblasti **soukromí a ochrany údajů** a podporovat další sbližování s normami EU a mezinárodními normami týkajícími se ochrany údajů, což usnadní obchodní výměny a spolupráci v oblasti vymáhání práva.

Přístup založený na pobídkách¹³ stanovený v rámci nástroje NDICI pro region sousedství poskytne dodatečnou finanční podporu zemím, které vykazují silné ambice v oblasti provádění mimo jiné reforem řádné správy věcí veřejných a právního státu. Úroveň podpory bude přizpůsobena dodržování závazků ze strany jednotlivých partnerů a úrovni jejich provádění, pokud jde o společné hodnoty a pokrok v oblasti reforem, zejména pokud jde o správu věcí veřejných a právní stát.

V zájmu ochrany finančních zájmů EU je nezbytně nutné, aby jižní partneři zajistili uplatňování efektivních, odrazujících a přiměřených trestněprávních sankcí za podvody, korupci, praní špinavých peněz a zneužívání veřejných prostředků, a to i na základě účinné a účelné spolupráce s Evropským úřadem pro boj proti podvodům. Jižní partneři, kteří jsou signatáři mezinárodních dohod o vzájemné právní pomoci v trestních věcech, by měli uznat Úřad evropského veřejného žalobce jako orgán příslušný pro účely provádění těchto dohod u těch členských států EU, které se Úřadu evropského veřejného žalobce účastní¹⁴.

EU bude podporovat kulturu právního státu prostřednictvím úzkého zapojení občanské společnosti a podnikatelské sféry. Organizace občanské společnosti a organizace sociálních partnerů zůstávají i nadále klíčovými partnery při utváření a sledování spolupráce EU. EU bude i nadále podporovat konkrétní iniciativy s cílem posílit organizace občanské společnosti a obránce lidských práv. Genderová rovnost není jen všeobecně uznávaným lidským právem, ale také nezbytným předpokladem dobrých životních podmínek, hospodářského růstu, prosperity, řádné správy věcí veřejných, míru a bezpečnosti; je to oblast, ve které musíme své úsilí ještě zintenzivnit, mimo jiné začleňováním aspektů genderu do programů spolupráce a cílených opatření v souladu s třetím akčním plánem EU pro rovnost žen a mužů (GAP)¹⁵. Budeme podporovat iniciativy zaměřené na ochranu práv žen a jejich zapojení do socioekonomického, občanského a politického života.

¹² „Akční plán EU pro lidská práva a demokracii na období 2020–2024“ ([JOIN \(2020\)5](#)).

¹³ Nařízení o NDICI, článek 17.

¹⁴ Spolupráci mezi Úřadem evropského veřejného žalobce a jižními partnery by mělo usnadnit rovněž uzavření pracovních ujednání.

¹⁵ „Akční plán EU pro rovnost žen a mužů III“ ([JOIN \(2020\)17](#)).

V souladu s Úmluvami OSN o právech osob se zdravotním postižením bude EU i nadále spolupracovat s našimi partnery s cílem zajistit plné uplatňování práv osob se zdravotním postižením.

Jednotlivá opatření: Podpora lidských práv, právního státu, demokracie a řádné správy věcí veřejných, genderové rovnosti, rovných příležitostí pro všechny a občanské společnosti

- Další rozvoj příslušných legislativních a institucionálních reforem v oblasti lidských práv a řádné správy věcí veřejných.
- Podpora moderních, účinných a odpovědných veřejných institucí a politik včetně sledování průběhu voleb a pomoci při volbách, jakož i nezávislých soudních systémů, které jsou k dispozici všem, chrání práva podezřelých osob, podporují oběti trestných činů a propagují zlepšení podmínek ve vazebních zařízeních.
- Podpora opatření pro boj proti všem formám diskriminace¹⁶
- Podpora mezinárodních sociálních a pracovních práv, jakož i mezinárodních pracovních norem klasifikovaných Mezinárodní organizací práce (MOP)
- Podpora zlepšování ekonomické situace žen a mládeže (včetně dětí) a podpora jejich aktivního zapojení do rozhodování.
- Podpora opatření k odstranění násilí páchaného na ženách a dívkách, včetně sexuálního a genderově podmíněného násilí v souvislosti s konflikty
- Zajištění budování kapacit pro organizace občanské společnosti včetně podpory digitální a ekologické transformace
- Podpora rozvoje moderních rámců pro ochranu údajů založených na horizontálních pravidlech vymáhaných silnými a nezávislými kontrolními orgány. Podpora ratifikace a provádění příslušných mezinárodních úmluv

Jednotlivá opatření: Posílení lidského rozvoje, zdraví a spolupráce v oblasti mládeže, vzdělávání, dovedností a kultury

- Podpora připravenosti zdravotnických systémů a jejich schopnosti reakce na pandemii
- Účast na programech EU, jako jsou například: Erasmus+, akce „Marie Curie-Sklodowska“ v rámci programu Horizont Evropa, program Kreativní Evropa, jakož i na příslušných evropských sítích
- Spolupráce a sdílení zkušeností v oblasti doprovodného inovačního úsilí a podpora rozvoje strategií pro inteligentní specializaci
- Spolupráce v oblasti digitálního vzdělávání v rámci akčního plánu digitálního vzdělávání na období 2021–2027
- Spolupráce na platformách center excelence odborného vzdělávání a přípravy, mimo jiné prostřednictvím sítě excelence ETF, s cílem vytvořit místní „ekosystémy dovedností“ a posílit rekvalifikace.

¹⁶ A to i na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace.

- Spolupráce při předvídání potřeb v oblasti dovedností a při navrhování a rozvoji dovedností a strategií v perspektivě celoživotního vzdělávání s podporou Evropské nadace odborného vzdělávání; rozvoj dovedností a kapacit včetně rozvoje dovedností pro zelená pracovní místa a zelenou ekonomiku
- Podpora integrovaného přístupu a kapacit příslušných ministerstev (školství, práce, zdravotnictví, kultury a sociální ochrany) pro zlepšení přístupu a kvality služeb pro mladé lidi a lidi, kteří nejsou zaměstnání ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy
- Posílení iniciativ inspirovaných systémem záruk EU pro mladé lidi

2. Posilování odolnosti, budování prosperity a využití digitální transformace

Pandemie COVID-19 ovlivnila všechny ekonomiky kolem Středozemního moře, prohloubila strukturální ekonomickou nerovnováhu¹⁷ a zvýraznila potřebu inkluzivního, odolného, udržitelného a propojeného hospodářství. Při tomto úsilí by neměl nikdo zůstat pozadu, a jednotlivé země by měly mít možnost postupovat podle trendů včetně souběžné ekologické a digitální transformace, které by mohly fungovat jako urychlovač udržitelného růstu.

Odolné ekonomiky

Hlavní prioritou spolupráce by mělo zůstat posilování socioekonomické odolnosti. To znamená, že budeme vytvářet ekonomické rezervy proti budoucím otřesům a řešit problémy platební bilance, včetně neudržitelné dluhové dynamiky. Makrofinanční pomoc založená na splnění zvláštních podmínek a cílená pomoc, zejména prostřednictvím rozpočtové podpory¹⁸, při provádění strategií řízení veřejných financí a mobilizace domácích příjmů přispějí k úsilí o zvětšení fiskálního prostoru¹⁹ a spravedlnosti daňového systému.

Rozšířenější využívání eura v daném regionu by posílilo vazby s EU a usnadnilo by hospodářskou a finanční stabilitu. Zajistilo by lepší vzájemný vztah mezi hlavními obchodními a investičními partnery v regionu a diverzifikaci skladby měn používané pro platby, obchod a řízení rizik.

Pro budování důvěry místních a mezinárodních soukromých hospodářských subjektů a přilákání investorů a zvýšení obchodu bude nezbytný obnovený závazek zlepšovat podnikatelské prostředí²⁰. Vzhledem k politicko-ekonomické dynamice jednotlivých zemí bychom se měli dohodnout na prioritních oblastech, ve kterých by měly být zavedeny vhodné koncipované, měřitelné a proveditelné reformy. Tyto priority by měly být odsouhlaseny v

¹⁷ Opatření proti šíření nákazy omezující dopravu a hospodářskou činnost mají silné dozvuky a prohlubují nerovnosti, zejména u mladých a těch nejzranitelnějších, zvyšují nezaměstnanost a snižují růst, obchodní toky, přímé zahraniční investice (PZI) a remittance. Náklady na pandemii z veřejných financí narušily úsilí o fiskální konsolidaci a vytvořily tlak na systémy sociální ochrany.

¹⁸ Jižní sousedství představuje téměř 25 % současného portfolia rozpočtové podpory EU v celosvětovém měřítku.

¹⁹ Obecně definován jako rozpočtový prostor, který vládě umožňuje poskytovat zdroje na veřejné účely, aniž by byla ohrožena fiskální udržitelnost.

²⁰ Podle zprávy Světové banky o podnikání z roku 2019 činí regionální průměr v regionu Blízkého východu a severní Afriky 58,30 ze 100 (112. místo).

rámci priorit partnerství nebo rovnocenných politických dokumentů. EU bude ve spolupráci s členskými státy poskytovat podporu na základě odhodlání partnerů k souvislému a účinnému provádění hospodářských a správních reforem v těchto oblastech.

K posílení vnitrostátních systémů by mohly přispět také iniciativy usilující o podporu socioekonomické udržitelnosti na místní úrovni. Náš posílený politický dialog²¹ by také měl povzbudit prohlubování dialogů mezi veřejným a soukromým sektorem.

Udržitelná hospodářství

Hospodářská diverzifikace je důležitá, zejména v zemích, které jsou do značné míry závislé na odvětvích náchylných k hospodářským otřesům. EU a její partneři budou spolupracovat na tom, aby mohli těžit z růstu zelené a digitální ekonomiky v souladu s cíli stanovenými během odvětvových dialogů Unie pro Středomoří. Do plánování ekonomického rozvoje by měl být vedle sociální ekonomiky koherentně integrován také²² potenciál modré ekonomiky. Díky svým obchodním modelům, které postavily do centra své pozornosti lidi a planetu, má sociální ekonomika potenciál řešit celou řadu společenských výzev a zvyšuje odolnost naší společnosti v době krizí.

Zaměření na otevřenou strategickou autonomii a restrukturalizaci globálních hodnotových řetězců bezprostředně po pandemii má navíc potenciál vytvořit nové příležitosti pro další integraci dodavatelských průmyslových řetězců mezi EU a jejími jižními sousedy. Rovněž ekosystémový přístup²³ vytvořený v rámci průmyslové strategie Komise²⁴ by mohl přispět k úsilí o hospodářskou diverzifikaci a ke vzniku všeobecně prospěšných iniciativ v oblasti integrace trhů, sblížení právních předpisů a finančního začlenění. Hospodářskému vývoji by mohly pomoci oborové klastry v rámci jižního sousedství na základě propojování podniků s globálními a regionálními hodnotovými řetězci, omezování izolace malých a středních podniků, podpory inovací a generování více obchodních a investičních příležitostí.

Zásadní úlohu bude hrát také podpora soukromého sektoru, zejména malých a středních podniků²⁵. EU a její partneři by měli společně usilovat o podporu podnikání a jeho ekosystémů včetně sociálního a družstevního podnikání a pomáhat startupům od vzniku myšlenky až po její uskutečnění. Měl by být rovněž aktivněji využíván potenciál diaspor za účelem přenosu pravomocí, know-how a technologií a přispění k vytváření podnikatelských vztahů mezi EU a jižními partnery.

²¹ Politický dialog o reformách podporovaných prostřednictvím smluv o provádění odvětvových reforem umožní zmírnění rizik spojených s finanční podporou EU a bude usilovat o součinnost s doplňkovými nástroji, jako je kombinování zdrojů a investice.

²² Toto úsilí by zhodnotilo ministerské prohlášení Unie pro Středomoří o udržitelné modré ekonomice (2. února 2021) a práci prováděnou v rámci iniciativy EU pro udržitelný rozvoj modré ekonomiky v západním Středomoří (iniciativa WESTMed)<https://ufmsecretariat.org/wp-content/uploads/2021/02/Declaration-UfM-Blue-Economy-EN-1.pdf>

²³ Tyto ekosystémy zahrnují všechny aktéry působící v hodnotovém řetězci: od nejmenších startupů až po největší společnosti, od akademické sféry po výzkum, od poskytovatelů služeb po dodavatele.

²⁴ „Nová průmyslová strategie pro Evropu“ (COM(2020) 102).

²⁵ Malé a střední podniky v tomto regionu přispívají k více než dvěma třetinám celkových formálních zaměstnání.

Nedostatek financování malých a středních podniků v tomto regionu představuje skutečnou brzdu jejich vývoje. V otázce přístupu k finančním prostředkům, který by měl zahrnovat rovněž uprchlíky, hodláme spolupracovat s mezinárodními finančními institucemi na vytvoření komplexního přístupu k finančnímu začlenění včetně mikrofinancování a financování sociálních podniků, a na používání nových finančních nástrojů včetně rizikového kapitálu, andělských investorů a financování s příslušnými dopady.

Výzkum a inovace mají nesrovnatelný přínos pro dosahování jakýchkoli cílů perspektivní politiky. Posílený výzkum a inovace, včetně připojení k rámcovému programu Horizont Evropa²⁶, vedou k odolnějšímu růstu podporujícímu začlenění, jakož i k vytváření udržitelných pracovních příležitostí. Úspěšná spolupráce v oblasti lidské dimenze konektivity, včetně inovací a vědy, bude posílena za účelem budování znalostní společnosti a hospodářství.

Propojené ekonomiky

Oblast Středomoří má lidský kapitál potřebný k tomu, aby mohla využít digitální transformace a stát se konkurentem v globální digitální ekonomice.

Ve snaze podpořit úsilí o digitální transformaci navrhujeme budovat naši spolupráci na čtyřech pilířích: i) správa věcí veřejných, politika a regulační rámce; ii) vytvoření infrastruktury a podpora univerzálního přístupu k lepším, cenově dostupným a zabezpečeným sítím; iii) digitální gramotnost, dovednosti a podnikavost a iv) digitální služby. Cílem je stimulovat inovativní digitální transformaci na základě podpory zavádění platform a politik, jako je např. e-government, elektronické zdravotnictví, elektronický obchod, digitální přístup ke kultuře a kulturnímu dědictví a digitální dovednosti v oblasti vzdělávání, a přitom zajistit etické využívání technologií zaměřené na uživatele v souladu s Listinou základních práv Evropské unie. Navrhujeme také vytvořit lepší digitální propojení přes Středozevní moře a přispět k ekonomické integraci.

Pro uvolnění potenciálu regionu je nezbytný obchod a investice. Pro zvýšení konkurenceschopnosti navrhujeme upřednostnit snížení netarifních překážek a snižování obchodních nákladů. Je třeba zaměřit se na naprosté dodržování a soulad se stávajícími mnohostrannými, regionálními a dvoustrannými dohodami ve snaze podpořit obchod, budovat důvěru investorů a předejít znovuoživení protekcionismu a omezení obchodu. Na základě stávající sítě dohod o přidružení a probíhajících jednání o prohloubené a komplexní zóně volného obchodu s Marokem a Tuniskem rovněž navrhujeme zahájit dialogy s cílem určit zájem partnerů o modernizaci jejich obchodních a investičních vztahů s EU v oblastech, jako je například usnadňování investic, udržitelný rozvoj, služby a případně zemědělství, s cílem lépe je přizpůsobit dnešním výzvám.

Také využívání **příležitostí na subregionální, regionální a kontinentální úrovni** může přispět k hospodářské diverzifikaci a prohloubit integraci. Mělo by být podporováno schválení přezkumu úmluvy o celoevropsko-středomořských pravidlech původu všemi

²⁶ Program Horizont Evropa bude i nadále podporovat mezinárodní spolupráci mezi výzkumnými pracovníky a podniky v EU a zbytkem světa, mimo jiné i v rámci vědecké diplomacie.

zeměmi jižního Středomoří. Budou aktivně prozkoumány synergie se subsaharskou Afrikou, zejména v souvislosti s africkou kontinentální zónou volného obchodu a vytvořením jednotného afrického trhu letecké dopravy ve snaze usnadnit vznik cílených kontinentálních hodnotových řetězců a podpořit udržitelné investice.

Doprava je klíčovou složkou politik a nástrojů podporujících rozvoj jižního Středomoří, jak to zdůrazňuje strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu²⁷. Měli bychom využít příležitost k **propojení dopravní infrastruktury prostřednictvím interoperability pravidel a norem**. Prioritou bude rychlý rozvoj transstředomořské dopravní sítě a cíle v oblasti reforem dopravní politiky identifikované společně v rámci regionálního akčního plánu v oblasti dopravy a podporované na základě probíhající technické spolupráce. Důležitou součástí našich iniciativ na podporu obchodu bude logistika, která bude zahrnovat jak regionální infrastrukturu, tak vazby na celní spolupráci. Podpůrnou roli bude i nadále hrát vesmírná spolupráce, zejména prostřednictvím společných akcí pro zavádění bezplatných a otevřených služeb systému Galileo a rovněž prostřednictvím rozšíření evropské služby pro pokrytí geostacionární navigací (EGNOS).

Hospodářství podporující začlenění

V rámci nové agendy pro Středomoří navrhujeme společně usilovat o podporu systémů a strategií obnovy v souladu s cíli stanovenými během odvětvových dialogů Unie pro Středomoří o zaměstnanosti a práci²⁸, které i) podporují rovnost příležitostí a výsledků, a ii) zaměřují se na sociální dialog, sociální ochranu a začlenění s cílem odstranit sociální a územní nerovnosti.

Značný pozitivní přínos by mohlo mít vytvoření vyhlídek pro mladé lidi v jejich zemi předcházením odlivu mozků a vytvářením důstojných pracovních míst pro všechny²⁹, jakož i zvyšování účasti žen na trhu práce a zlepšení jejich ekonomické situace. To by mělo být ústředním bodem navrhování a provádění socioekonomických reforem a investičních iniciativ. Kromě toho bychom se měli zaměřit na dopad neformální ekonomiky³⁰ na blaho lidí a veřejné finance partnerů a podporovat politiky dovedností pro všechny, a to i s ohledem na podporu formalizace.

Jednotlivá opatření: Podpora inkluzivních, odolných, udržitelných a propojených ekonomik.

- Spolufinancování investic financovaných státními fondy partnerů na obnovu v rámci EFSD+
- Vypracování a podpora společných matic reforem zaměřených na investiční klima

²⁷ „Strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu“ (COM(2020) 789).

²⁸ Ministerské prohlášení ministrů práce a zaměstnanosti Unie pro Středomoří, Cascais, duben 2019.

²⁹ Podle odhadů MOP zaniklo ve druhém čtvrtletí roku 2020 ve srovnání s posledním čtvrtletím roku 2019 17 milionů pracovních míst na plný úvazek.

³⁰ Podle doporučení MOP č. 204 týkajícího se přechodu z neformální ekonomiky na ekonomiku formální označuje „neformální ekonomika“ všechny hospodářské činnosti pracovníků a hospodářských jednotek, na které se – podle zákona nebo v praxi – nevztahují formální ujednání nebo se na ně vztahují nedostatečně.

a podnikatelské prostředí

- Podpora iniciativ napomáhajících partnerům při získávání a udržování příležitostí k diverzifikaci hodnotového řetězce ve vybraných odvětvích v souladu se zásadami řádné správy věcí veřejných
- Vybízení partnerů, aby se připojili k addisabebské iniciativě v oblasti daní³¹
- Posílení podpory zelené, modré a sociální ekonomiky prostřednictvím inovativních finančních nástrojů, včetně financování s příslušnými dopady, a rozvoj vhodných regulačních ekosystémů.
- Podpora provádění politik pro malé a střední podniky s hlavním odkazem na zásady iniciativy na podporu malých a středních podniků („Small Business Act“) a sdělení „Strategie pro udržitelnou a digitální Evropu zaměřená na malé a střední podniky“ z března 2020³²
- Podpora fungujícího sociálního dialogu na všech relevantních úrovních.
- Poskytování technické podpory v rámci podporování finančního začlenění, zejména v oblasti digitálních plateb a digitální gramotnosti, malým a středním podnikům, především ve venkovských oblastech
- Účast v rámcovém programu EU Horizont Evropa
- Začleňování podpory sociální ekonomiky do regionálních a dvoustranných programů včetně podpory rozvoje odpovídajících právních a politických rámců, posilování institucionální kapacity a umožňování vzájemného učení
- Práce na podpoře sbližování právních předpisů v oblasti telekomunikací, jakož i služeb v oblasti elektronické identifikace a elektronických služeb vytvářejících důvěru, rámců pro ochranu osobních údajů a rámců pro volný pohyb neosobních údajů Modernizace obchodních a investičních vztahů s partnery, kteří mají zájem o užší integraci s EU, zejména v oblastech, jako je usnadňování investic, služby, udržitelný rozvoj a zemědělství
- Podpora začlenění regionu do africké kontinentální zóny volného obchodu s cílem stimulovat vytváření cílených kontinentálních hodnotových řetězců
- Spolufinancování investic s cílem zvýšit dostupnost všudypřítomné širokopásmové telekomunikační infrastruktury. Zajištění dodržování zásad EU v oblasti souboru opatření 5G³³ pro zajištění bezpečnosti sítí.
- Zintenzivnění úsilí o přijetí orientačních map budoucí transstředomořské dopravní sítě, která bude představovat vnější dimenzi transevropské dopravní sítě (TEN-T), přičemž projekty týkající se této sítě již mají prioritu, a přispění k propojení subsaharské Afriky, severní Afriky a Evropy

³¹ Addisabebská iniciativa v oblasti daní je mnohostranné partnerství, které usiluje o mobilizaci domácích příjmů v partnerských zemích.

³² „Strategie pro udržitelnou a digitální Evropu zaměřená na malé a střední podniky“ (COM(2020) 103).

³³ „Bezpečné zavádění sítí 5G v EU – Implementace souboru opatření EU“ (COM (2020) 50) Sdělení o souboru opatření EU pro kybernetickou bezpečnost sítí 5G zavazuje EU k provádění zásad tohoto souboru opatření, která mají zajistit bezpečné zavádění širokopásmové infrastruktury, nejen v EU, ale také ve všech externích projektech využívajících financování z EU, mimo jiné prostřednictvím mezinárodních finančních institucí, jako je EIB.

- Podpora sbližování předpisů ve všech oblastech dopravy v souladu s regionálním akčním plánem v oblasti dopravy na období 2021–2027 prostřednictvím projektů evropsko-středomořské spolupráce v oblasti dopravy
- Napomáhání rozvoji udržitelného cestovního ruchu

3. Mír a bezpečnost

Vleklé konflikty v oblasti Středomoří představují klíčovou překážku politické stability a udržitelného rozvoje. Prvořadě priority představuje společné úsilí o prevenci a řešení konfliktů, podpora spolupráce v oblasti bezpečnosti, zmírňování důsledků konfliktů a řešení jejich základních příčin za účelem ochrany občanů a zajištění jejich prosperity.

Pokud jde o EU, je již nyní hlavním poskytovatelem humanitární a rozvojové pomoci.

Je schopna nasadit širokou škálu nástrojů v přístupu založeném na trojitě provázanosti humanitární pomoci, rozvoje a míru. Funguje rovněž jako **zajišťovatel bezpečnosti** v důsledku toho, že uskutečňuje mise a operace, zprostředkující a stabilizační akce, jakož i omezující opatření v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP). EU si vybudovala důvěryhodnost svým konzistentním postojem v otázce důležitosti dodržování mezinárodního práva. Jako důvěryhodný partner má EU jedinečné předpoklady k tomu, aby zapojovala znepřátelené strany, mezinárodní a regionální partnery a příslušné zúčastněné strany, jako jsou například aktéři v oblasti humanitárního rozvoje a budování míru, do dialogu o strategických otázkách, snižovala napětí a přispívala k úsilí o řešení konfliktů. Řada jižních partnerů vyzývá k většímu zapojení EU a ke zvýšení společného úsilí při řešení přetrvávajících konfliktů a jejich dopadu. Ze zkušeností vyplývá, že tato úloha svolavatele a diplomata může být účinná pouze tehdy, budou-li členské státy EU jednotné a budou-li schopny jednat a hovořit jednohlasně, a to jak na bilaterální, tak na multilaterální úrovni. Pro budování důvěry, snižování napětí a přispívání k řešení konfliktů je tedy klíčové jak zapojení členských států EU včetně nejvyšší úrovně, tak lepší a intenzivnější politický dialog v celé oblasti Středomoří.

Na tomto základě by EU a její členské státy a partneři měli obnovit úsilí o dosažení dohody v rámci mírového procesu na Blízkém východě. V tomto ohledu se EU bude snažit podporovat nedávné navázání diplomatických vztahů mezi Izraelem a řadou arabských zemí a dále na něm stavět s cílem posílit vyhlídky na vyjednané dvoustranné řešení založené na mezinárodně dohodnutých parametrech, jakož i na regionální mír a bezpečnost. EU jakožto svolavatel konferencí o Sýrii a jižní partneři by měli zintenzivnit úsilí o vyřešení ničivého konfliktu v Sýrii, který trvá již deset let, a podpořit tak úsilí vedené OSN. Měli by rovněž nadále podporovat vlastní úsilí Libanonu o vyřešení své domácí hospodářské, sociální a politické krize. EU a její partneři by měli úžeji spolupracovat při řešení problémů míru, stability a rozvoje v oblasti Sahelu. EU a její jižní sousedé by rovněž měli zintenzivnit svou podporu snahy o dosažení řešení v otázce Západní Sahary v rámci procesu vedeného OSN. Prioritou zůstává rovněž nalézt udržitelné a inkluzivní politické řešení dlouhodobé krize v Libyi: EU se bude i nadále aktivně zapojovat v rámci berlínského procesu pod vedením OSN a podporovat jej, mimo jiné na operativní úrovni prostřednictvím operace

IRINI i jinými způsoby. Bude zkoumat možnosti další podpory uskutečnění příměří a podporovat ústavní a volební proces v této zemi a její dlouhodobou stabilizaci. Při hledání řešení krizí v tomto regionu bude EU i nadále podporovat úsilí Organizace spojených národů (OSN) a bude jednat s regionálními aktéry a organizacemi, zejména s Ligou arabských států (LAS), s Africkou unií (AU) a s příslušnými subregionálními sdruženími³⁴. Ve východním Středomoří bude EU podporovat mírový dialog na základě mezinárodního práva, mimo jiné prostřednictvím mnohostranné konference, která by mohla být zaměřena na otázky vyžadující mnohostranná řešení. Partneři EU a jižního sousedství by se měli konstruktivně angažovat při zajišťování stability a bezpečnosti rovněž v širším regionu.

V době, kdy většina problémů vyžaduje mnohostranná řešení, čelí tento mnohostranný systém důležitým výzvám. **EU a její jižní partneři mají společný zájem na podpoře revitalizovaného mnohostranného systému založeného na pravidlech, v jehož jádru stojí OSN.** Měli bychom spolupracovat a posilovat spolupráci na mnohostranných fórech, zejména v oblasti míru a bezpečnosti, globálních záležitostí a posilování obchodu založeného na pravidlech, právního státu, lidských práv, ochrany dětí a řádné správy věcí veřejných, jakož i v oblastech agend OSN „ženy, mír a bezpečnost“ a „mládež, mír a bezpečnost“.

Klíčovými problémy jsou hlavní bezpečnostní hrozby, jako je **terorismus, hybridní hrozby, kybernetická kriminalita a organizovaná trestná činnost** včetně obchodu s nelegálními palnými zbraněmi, obchodu s drogami a praní špinavých peněz, které lze řešit pouze společným úsilím.

Terorismus a jeho **financování, radikalizace, násilný extremismus** a fenomén **zahraničních teroristických bojovníků** se vyskytují na obou stranách Středozemního moře a ovlivňují je a často jsou vzájemně propojeny. Nedávné útoky poukázaly na nutnost prohloubit naše strategické dialogy na vysoké úrovni ohledně boje proti terorismu. Vzhledem k naší stávající spolupráci, zejména v oblasti vymáhání práva, musíme zintenzivnit úsilí s cílem předcházet radikalizaci, které zahrnuje i prohlubování mezináboženského a mezikulturního dialogu, a budovat kapacity pro řešení násilného extremismu, náborů on-line, prevence šíření teroristického obsahu on-line a boje proti nedovolenému obchodování s kulturním dědictvím. Mezinárodní spolupráce má i nadále zásadní význam, a EU je připravena zvýšit svou technickou pomoc, mimo jiné v případě nedostatků v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, a prostřednictvím své sítě odborníků vyslaných do klíčových delegací v tomto regionu.

Digitalizace sice nabízí významné příležitosti, avšak také otevírá dveře novým hrozbám, mimo jiné zvýšené zranitelnosti kritické infrastruktury (např. energetiky, dopravy, bankovníctví a zdravotnictví). Musíme společně pracovat na budování kybernetické odolnosti včetně odolnosti proti dezinformacím a vlivovým operacím, sdílet osvědčené postupy, školit odborníky na kybernetickou bezpečnost a zkoumat možnosti, které nabízejí inovativní nástroje pro účely vymáhání práva, to vše při plném respektování lidských práv a občanských

³⁴ EU přitom může vycházet z partnerství mezi EU a OSN v otázkách řešení krizí, z dialogu a spolupráce s LAS, z partnerství mezi OSN, EU a AU a spolupracovat podle memoranda o porozumění mezi EU a AU o míru, bezpečnosti a správě věcí veřejných.

svobod. Musíme společně pracovat na posilování spolupráce v boji proti kybernetickým hrozbám a za tímto účelem plně využívat stávající mezinárodní rámce, jako je například Budapešťská úmluva Rady Evropy.

V souladu se závěry Rady z roku 2021 o diplomatické činnosti EU v oblasti klimatu a v oblasti energetiky EU posílí a začlení práci v oblasti **propojení klimatu, bezpečnosti a obrany**, mimo jiné prostřednictvím zvýšených opatření v oblasti přizpůsobení se změně klimatu a snižování rizika katastrof, jakož i spolupráce s OSN a regionálními organizacemi.

Navrhujeme rovněž používat nástroje určené ve **strategii bezpečnostní unie EU**³⁵ k posilování kapacity donucovacích, soudních a civilních orgánů i spolupráce mezi nimi. Kromě toho je třeba ještě více posílit spolupráci v oblasti zmírňování chemického, biologického, radiologického a jaderného rizika (CBRN), jakož i v oblasti civilní ochrany a řízení rizik katastrof.

Spolupráce v oblasti vymáhání práva a justiční spolupráce mezi EU a partnerskými zeměmi by měla být posílena, a to i za pomoci příslušných agentur EU (Europol, CEPOL, Frontex, Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost, Eurojust), mimo jiné vyjednáváním smluv o spolupráci mezi EU a zeměmi jižního sousedství. Za tímto účelem bude EU spolupracovat s jižními partnery s cílem zajistit, aby jejich systémy v oblasti vymáhání práva a justice splňovaly vysoké standardy ochrany údajů a dodržování lidských práv.

Je zapotřebí lepší justiční spolupráce v občanských věcech s cílem zlepšit vymáhání smluv a řešit přeshraniční únosy dětí, ochranu dětí a vyživovací povinnosti. Prioritou v regionu by mělo být přistoupení k Haagským úmluvám o mezinárodním právu soukromém³⁶ a jejich správné provádění.

EU navrhuje dále rozvíjet své partnerství v bezpečnostních otázkách se sousedními zeměmi a posilovat operativní spolupráci, a to i v oblasti námořní bezpečnosti a spolupráce pobřežní stráže. Aby tato partnerství mohla zaručit konkrétní výsledky, měla by být individuálně přizpůsobená, odpovídat příslušným potřebám a měla by mít politickou podporu na vysoké úrovni. Také je důležitá spolupráce s regionálními a mezinárodními organizacemi, včetně spolupráce s NATO v rámci varšavského a bruselského společného prohlášení.³⁷

Jednotlivá opatření: Spolupráce v oblasti míru, řešení konfliktů a prevence

- Modernizace a zintenzivnění politického dialogu mezi EU a jejími členskými státy a jižními partnery a zapojení strategických partnerů EU s cílem posílit společné úsilí o řešení konfliktů a snižování napětí v regionu, a to s využitím všech nástrojů pro zajištění stability a bezpečnosti v regionu integrovaným způsobem
- Investice do preventivního boje proti radikalizaci, řešení konfliktů a stabilizace

³⁵ „Strategie bezpečnostní unie EU“ (COM(2020) 605).

³⁶ <https://www.hcch.net/en/home/>

³⁷ https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_133163.htm

https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_156626.htm

prostřednictvím integrovaného přístupu ke konfliktům a krizím při působení ve všech fázích cyklu konfliktu

- Zajištění odolnosti prostřednictvím lepšího propojení humanitárního, rozvojového, mírového a bezpečnostního úsilí
- Je-li to vzájemně prospěšné, účast na misích a operacích SBOP s využitím nástrojů, jako jsou rámcové dohody o účasti
- Posílení úlohy žen a mladých lidí při budování míru v souladu s politickým závazkem EU pro provádění agendy o ženách, míru a bezpečnosti na regionální a mezinárodní úrovni

Jednotlivá opatření: Bezpečnostní spolupráce

- Zintenzivnění dialogů o boji proti terorismu a bezpečnosti, včetně spolupráce v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, a podpora ratifikace a provádění příslušných mezinárodních úmluv
- Posílení spolupráce v oblasti boje proti terorismu, prevence a boje proti radikalizaci a boje proti organizované trestné činnosti, nedovoleným střelným zbraním a drogám.
- Rychlé provádění programů „CT Inflow“, Euromed Police, „EU4 Monitoring Drugs“, EuroMed Justice a CyberSouth
- Další rozvíjení center excelence pro zmírňování chemického, biologického, radiologického a jaderného rizika (CBRN) v EU, která se ukázala být důležitým přínosem v boji proti pandemii COVID-19, jakož i dalších opatření k řešení bezpečnostních hrozeb
- Posílení spolupráce v oblasti odolnosti vůči změně klimatu a přizpůsobení se změně klimatu, investice do preventivních opatření a posílení spolupráce v oblasti civilní ochrany a řízení rizik katastrof na základě programů, jako je například PPRD Jih³⁸.
- Spolupráce s partnerskými zeměmi s cílem posílit justiční a policejní spolupráci s EU, mimo jiné prostřednictvím vyjednávání dohod o spolupráci s Europolem a Eurojustem.
- Zlepšení justiční spolupráce v občanských věcech podporou přistoupení k příslušným úmluvám vypracovaným Haagskou konferencí o mezinárodním právu soukromém a jejich správného provádění.

4. Migrace a mobilita

Migrace je globální fenomén, který vyžaduje společnou reakci, solidaritu a sdílení globální odpovědnosti. Žádná země nemůže problematiku migrace ani problémy související s nelegální migrací účinně řešit sama. Nový pakt EU o migraci a azylu usiluje o zásadní změnu naší spolupráce s našimi mezinárodními partnery. Je zaměřen na komplexní, individuálně přizpůsobená, vyvážená a vzájemně prospěšná partnerství. Jeho konečným cílem je zajistit, aby migrace probíhala pouze bezpečným a legálním způsobem, aby se

³⁸

PPRD Sud III – „Prévention, Préparation et Réponse aux catastrophes naturelles et d’origine humaine dans les pays partenaires du Moyen-Orient et d’Afrique du Nord“.

předcházelo nebezpečným cestám a ztrátám na životech na základě boje proti převaděčství a posilování spolupráce v oblasti řízení migrace, a aby byla zároveň poskytována mezinárodní ochrana těm, kteří ji potřebují. Země by měly mít možnost nabízet stabilní a předvídatelnou sociální a ekonomickou budoucnost poskytující skutečné příležitosti, a to zejména svým mladým lidem. EU bude aktivně usilovat o řešení základních příčin nelegální migrace a nuceného vysídlování prostřednictvím řešení konfliktů a zaměření se na socioekonomické problémy, které se v důsledku pandemie COVID-19 ještě prohloubily.

Nový pakt o migraci a azylu poskytuje posílený základ pro udržitelnou a dlouhodobou reakci, pokud jde o řízení migrace a azylu.

Naše posílená partnerství v oblasti migrace budou zahrnovat nejrozličnější aspekty migrace a azylu, přičemž budou zohledňovat zájmy EU i partnerských zemí. Ty budou zároveň začleněny do různých oblastí naší spolupráce – politické, bezpečnostní a hospodářské.

Každá země se nachází ve specifické situaci a má jiné příležitosti. Neexistuje žádné „univerzální řešení pro všechny“ a je nutno hledat řešení individualizovaná. To se odráží a nadále bude odrážet v komplexních partnerstvích EU s každou zemí v souladu s novým paktem o migraci a azylu.

EU bude i nadále **chránit potřebné a podporovat hostitelské země** s vědomím toho, že v řadě zemí jižního Středomoří pobývá značné množství uprchlíků a migrantů.

Nelegální migrace přináší problémy jak pro tento region, tak pro EU, mimo jiné i tím, že dále posiluje ekonomickou sílu a destabilizující vliv zločineckých sítí. Při řešení pašování migrantů je třeba postupovat společně. V této souvislosti EU a její partnerské země výrazně **zintenzivní společné úsilí v boji proti obchodování s lidmi a v boji proti zločineckým sítím, které stojí za pašováním migrantů a obchodováním s lidmi**³⁹. Klíčovým prvkem bude **posílení správy migrace a azylu** včetně kapacity správy hranic. EU je připravena poskytovat podporu podle potřeb svých partnerů.

Významné prvky těchto partnerství představuje intenzivnější spolupráce v oblasti návratu, zpětného přebírání osob a udržitelného opětovného začleňování, jakož i zvyšování účinnosti navrácení. EU za účelem podpory těchto partnerství v rámci komplexního přístupu zmobilizuje ~~všechny~~ příslušné politiky, nástroje a prostředky EU. Vzhledem k významnosti dobrovolných návratů přijme Komise strategii dobrovolných návratů a opětovného začlenění a stanoví nové přístupy k navrhování, podpoře a provádění programů asistovaného dobrovolného návratu a opětovného začlenění.

EU je rovněž odhodlána podporovat legální migraci a mobilitu s našimi partnery v souladu se svými kompetencemi a kompetencemi členských států. Znovuúsídlování je důležitým aspektem pro zajištění ochrany nejzranitelnějších uprchlíků. Nedílnou součástí naší

³⁹ Na konferenci o boji proti pašování, kterou uspořádala Itálie dne 13. července 2020 za účasti EU a klíčových afrických partnerů, se partneři zavázali ke společnému boji proti pašování.

spolupráce budou talentová partnerství na podporu legální migrace a mobility s příslušnými partnery jižního sousedství, která budou mít na paměti rizika odlivu mozků.

Je třeba rovněž blíže prozkoumat spolupráci na regionální a multilaterální úrovni, mimo jiné prostřednictvím třístranné spolupráce a spolupráce jih-jih, vzhledem k tomu, že někteří partneři z jižního Středomoří fungují jako země původu, země tranzitu i cílové země. Na regionální úrovni bude dále pokračovat spolupráce v rámci společného Vallettského akčního plánu⁴⁰ a chartúmského⁴¹ a rabatského⁴² procesu včetně přístupu „celé trasy“. V této souvislosti by se měla posílit třístranná spolupráce s OSN, jakož i spolupráce s regionálními aktéry, mimo jiné navázáním na úspěšné zkušenosti třístranné pracovní skupiny AU-EU-OSN v Libyi.

Komise a vysoký představitel navrhuji využít všechny nástroje, které má EU k dispozici, včetně agentur EU, NDICI⁴³ a příslušných interních nástrojů, s cílem zajistit provozní a finanční podporu v oblasti migrace a mobility.

Jednotlivá opatření: Posílení spolupráce v oblasti migrace a mobility na základě individualizovaných komplexních, vyvážených a vzájemně prospěšných partnerství

- Podpora schopnosti partnerů účinně spravovat otázky migrace a azylu včetně správy hranic, všech aspektů azylových a migračních systémů a schopnosti zpětného přebírání osob.
- Cílená pomoc při vytváření socioekonomických příležitostí pro migranty, násilně vysídlené osoby a hostitelská společenství, a to i v souvislosti s obnovou po pandemii COVID-19, se zvláštním důrazem na marginalizované regiony.
- Posílení spolupráce v oblasti účinného navrácení a zpětného přebírání osob. Podpora asistovaného dobrovolného návratu a udržitelného opětovného začlenění poskytovaná jak ze strany EU, tak mezi jednotlivými partnerskými zeměmi.
- Vytváření legálních cest do Evropy prostřednictvím pokračujícího úsilí v oblasti přesídlování a v rámci programů mobility pracovních sil, zejména rychlé zahájení talentových partnerství při plném respektování pravomocí EU a členských států.
- Prozkoumání rámců třístranné spolupráce a spolupráce jih-jih a posílení spolupráce s regionálními i mezinárodními aktéry

5. Ekologická transformace: odolnost vůči změně klimatu, energetika a životní prostředí

Jižní sousedství je jedním z hlavních míst na světě, která jsou nejvíce ohrožena změnou klimatu a zhoršováním životního prostředí. V oblasti Středomoří se zároveň nacházejí jedny z

⁴⁰ <https://www.jvapfollowup.org/jvap/>

⁴¹ <https://www.khartoumprocess.net/>

⁴² <https://www.rabat-process.org/fr/>

⁴³ NDICI zahrnuje i 10% cíl v oblasti opatření souvisejících s migrací.

nejbohatších zdrojů solární a větrné energie na světě, což znamená jedinečnou příležitost pro spolupráci v oblasti čisté energie, přičemž novou strategickou prioritou je výroba vodíku. Zásadní význam v oblasti lepšího vybavení této oblasti proti systémovým otřesům v budoucnosti bude mít plné provádění Agendy pro udržitelný rozvoj 2030, Pařížské dohody a mezinárodně dohodnutých cílů v oblasti biologické rozmanitosti. Jedinečnou příležitost ke spolupráci na strategických prioritách představuje Zelená dohoda pro Evropu. Komplexní posílení odolnosti životního prostředí, energetické odolnosti a odolnosti vůči změně klimatu může pomoci zmírnit rizika pro lidské životy a živobytí a podpořit udržitelný rozvoj, vytváření pracovních míst a přechod na odvětví s vysokou hodnotou.

Zelený růst a klimatická opatření

EU a její partneři budou spolupracovat na **zvyšování svých klimatických ambic, zjednodušování cílů, přechodu k zelenému růstu a rozvíjení nebo posilování soudržných, dosažitelných a měřitelných opatření v oblasti klimatu** v souladu s vnitrostátně stanovenými příspěvky partnerů na základě Pařížské dohody, národních adaptačních plánů a vnější dimenze Zelené dohody pro Evropu. Důraz bude kladen na i) správu v oblasti klimatu a životního prostředí, její propojení s veřejnými financemi a fiskálními iniciativami a na sledování cílů; ii) podporu iniciativ v oblasti stanovení ceny uhlíku; iii) správnou kapacitu a cílenou technickou pomoc při provádění a prosazování právních předpisů na ústřední i místní úrovni a iv) vzdělávání a zvyšování povědomí v soukromém sektoru i mezi širokou veřejností, neboť se jedná o nositele změn. Služby a údaje programu pro pozorování Země Copernicus podporují politiky zeleného růstu a monitorování klimatu. Tato spolupráce by také mohla podpořit provádění plánů udržitelné městské mobility ve městech regionu, které rozvinou ekologická multimodální dopravní řešení. Toto úsilí bude vyžadovat koordinovaný a posílený politický dialog⁴⁴ se všemi zapojenými zúčastněnými stranami včetně soukromého sektoru a občanské společnosti, a to i na místní úrovni. Prioritou v regionu je posilování schopnosti přizpůsobit se změně klimatu a snižování rizika katastrof. Důraz bude kladen na i) podporu odolnosti vůči změně klimatu, ii) investice do odolnosti vůči změně klimatu, iii) investice do preventivních opatření, iv) přírodě blízká řešení a schopnost řízení rizik.

Strategická spolupráce s mezinárodními finančními institucemi a soukromým sektorem podpoří rozvoj finančního systému, který bude podporovat udržitelný růst. Navíc bude podporována účast veřejných orgánů odpovědných za rozvoj politik udržitelného financování v partnerských zemích, zejména prostřednictvím mezinárodních fór, jako je například mezinárodní platforma pro udržitelné financování⁴⁵. EU a ostatní členové mezinárodní platformy pro udržitelné financování sdílejí osvědčené postupy a koordinují úsilí v oblasti environmentálně udržitelných investic, jako jsou zelené klasifikace, zveřejňování informací týkajících se životního prostředí a klimatu a normy pro **zelené finanční produkty** (včetně zelených dluhopisů) a jejich označování.

⁴⁴ Například regionální platforma Unie pro Středomoří pro výzkum a inovace, která označila změnu klimatu a obnovitelné energie za hlavní priority spolupráce v nadcházejících letech.

⁴⁵ Mezinárodní platforma pro udržitelné financování.

Transformace energetiky a energetická bezpečnost

Evropa a oblast Středomoří mají vzájemně závislé, doplňující se a konvergující energetické zájmy založené na prioritách ekologické a spravedlivé transformace a energetické bezpečnosti.

Budoucí spolupráci bude nutno **přizpůsobit odlišným zdrojům a potřebám jednotlivých partnerů** a zaměřit ji na vybrané prioritní cíle: i) masivní zavádění obnovitelných zdrojů energie a výroby čistého vodíku, což přispívá ke snaze dosáhnout do roku 2030 v sousedství EU kapacity elektrolyzérů ve výši nejméně 40 gigawattů; ii) silnější propojení elektrizačních soustav⁴⁶; iii) úsilí a opatření v oblasti energetické účinnosti se zaměřením na budovy a zařízení; iv) politiky řešení přechodných emisí metanu z výroby, přepravy a používání fosilních paliv v souladu s rámcem stanoveným ve strategii EU pro metan.

Účinné využívání zdrojů, boj proti znečišťování a biologická rozmanitost

Vzhledem k urbanizačním trendům, úbytku biologické rozmanitosti včetně odlesňování a degradace půdy a úbytku a fragmentaci přírodních stanovišť, rostoucímu znečištění moří a půdy a dopadu změny klimatu na zdroje, zejména na přístup k vodě, navrhujeme zaměřit pozornost na **opatření na ochranu a obnovu biologické rozmanitosti**, mořské i suchozemské, živočišné i rostlinné, jakož i na **udržitelné vodní hospodářství** včetně čištění odpadních vod, opětovného využívání vody a efektivního využívání vodního hospodářství.

Úroveň znečištění ovzduší představuje rozšířený problém v celém regionu, zejména v hustě urbanizovaných pobřežních oblastech, kde se emise z průmyslu a dopravy koncentrují v ovzduší a usazují se v moři. To má významné dopady na zdraví, životní prostředí a hospodářské činnosti spojené s mořem včetně rybolovu a cestovního ruchu.

Součástí podpůrných opatření budou osvětové a vzdělávací činnosti zaměřené na prevenci neregulovaného odstraňování odpadů, podpora udržitelné spotřeby a výroby, vývoj moderních zařízení, která by zajišťovala recyklaci a bezpečné odstraňování odpadů, reforma legislativních, fiskálních a institucionálních rámců pro snížení jednotlivých typů znečištění a udržitelné územní plánování a řízení využívání půdy. EU bude v rámci Barcelonské úmluvy nadále spolupracovat se zeměmi v tomto regionu a společně s nimi přijímat opatření ke snižování úrovně emisí zejména z námořní dopravy s cílem vyhlásit Středozemní moře za oblast kontroly emisí.

Udržitelné potravinové systémy

Bude posílena spolupráce zaměřená na dosažení přechodu k **udržitelným potravinovým systémům**, včetně udržitelného řízení zemědělství, rybolovu a zachování přírodních výrobních faktorů s cílem posílit zajištění potravin. To může zahrnovat poskytování technických odborných znalostí při formulování politiky v oblasti zemědělství a modré ekonomiky, podporu agroekologických postupů a podporu koncepcí inteligentního zemědělství a akvakultury. Je třeba posílit podporu regionální integrace trhů v oblasti

⁴⁶ Hlavní plán pro propojení elektrických sítí ve Středomoří z roku 2020 identifikuje 15 potenciálních projektů propojení a posuzuje jejich náklady a přínosy.

rybolovu a akvakultury v rámci africké kontinentální zóny volného obchodu a Generální komise pro rybolov ve Středozezemním moři (GFCM) ⁴⁷ včetně vytváření potravinových hodnotových řetězců na kontinentální úrovni.

Jednotlivá opatření: Ekologická transformace: odolnost vůči změně klimatu, životní prostředí a energetika

- Společné úsilí o zjednodušení cílů při přechodu k zelenému růstu a rozvoji nebo posilování soudržných, dosažitelných a měřitelných opatření v oblasti klimatu identifikovaných v rámci vnitrostátně stanovených příspěvků partnerů a národních adaptačních plánů na regionální i dvoustranné úrovni
- Posílení strategického závazku podpořit rozvoj finančního systému podporujícího investice do udržitelného růstu a do odolnosti vůči změně klimatu prostřednictvím regionální iniciativy pro udržitelné financování ve spolupráci s mezinárodními finančními institucemi
- Posílení dvoustranné spolupráce a poskytování cílené pomoci na podporu rozsáhlých investic do obnovitelných zdrojů energie a výroby čistého vodíku jak pro domácí spotřebu, tak na vývoz. V souladu s cíli strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“⁴⁸ podpora tvorby a provádění udržitelných potravinových systémů a investice do nich od výroby po spotřebu se zvláštním důrazem na bezpečnost potravin, zdraví a dobré životní podmínky rostlin a zvířat, jakož i s cílem zajistit potravinové zabezpečení v regionálním měřítku
- Podpora iniciativ v oblasti nakládání s odpady včetně plýtvání potravinami a znečišťování moří odpadky
- Podpora ochrany a obnovy biologické rozmanitosti včetně vytváření účinných a dobře řízených sítí chráněných pobřežních a mořských oblastí
- Podpora úsilí o snížení emisí, zejména v oblasti mořského a pobřežního prostředí, vody a ovzduší.
- Podpora udržitelného využívání přírodních zdrojů jako základ pro dosažení přechodu k oběhovému hospodářství

Provádění

EU využije **všechny své nástroje k zajištění účinného, účelného, rychlého a individuálně přizpůsobeného zavádění** nové agendy pro Středomoří. Bude **zohledňovat rozmanitost, zájmy a potřeby tohoto regionu**. Základním prvkem této spolupráce bude i nadále **politický dialog se všemi příslušnými zúčastněnými stranami**. Zvláštní pozornost bude věnována místní úrovni, aby bylo zajištěno, že dopad spolupráce bude přiměřeným způsobem geograficky rozložen.

⁴⁷ <http://www.fao.org/gfcm/about/en/>

⁴⁸ Strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ (COM(2020) 381).

Nepřetržitý a perspektivní dialog mezi EU a jejími partnery bude **zárukou vzájemně prospěšného partnerství a společné odpovědnosti** se zohledněním sociální dynamiky a dopadu výzev a reforem. Budeme usilovat o individuálně přizpůsobenou, integrovanou spolupráci mezi odvětvími, obchod a investiční balíčky a platformy, které budou představovat věrohodnou reakci na potřeby partnerů i na potřeby EU. **Úroveň finanční podpory EU bude úměrná ambicím a závazkům jednotlivých partnerů** ke společným hodnotám, programu reforem včetně reforem správy věcí veřejných a k jejich provádění.

Výrazně prohloubený politický dialog **přispěje k budování společného porozumění s partnery v zemích jižního sousedství**. V tomto ohledu navrhujeme pořádání pravidelných setkání na úrovni ministrů zahraničních věcí, jakož i odvětvových ministrů a vyšších úředníků, přičemž v případě potřeby by mohla být svolána zasedání hlav států a předsedů vlád. Posílení koordinace se promítne do lepšího sladění postojů na bilaterální i multilaterální úrovni.

Bude pokračovat úsilí o prohloubení regionální, subregionální a meziregionální spolupráce. Úloha Unie pro Středomoří je i nadále nepostradatelná. Subregionální spolupráce se kromě toho přizpůsobila specifikům různých subregionů v oblasti Středomoří i mimo ni. Účinná řešení budou navíc vyžadovat širší spolupráci se sousedními zeměmi a regiony. Meziregionální rozměr je tedy důležitý. Je třeba posílit spolupráci mezi severní a subsaharskou Afrikou a také třístrannou spolupráci s EU. Rovněž je třeba posílit soulad mezi tím, o čem EU jedná se severoafrickými partnery, a se zbytkem afrického kontinentu. Podobně důležitá je i meziregionální spolupráce s oblastmi Perského zálivu a Rudého moře. Klíčový význam bude mít posílená spolupráce s regionálními aktéry a organizacemi, zejména s Ligou arabských států, s Africkou unií a s příslušnými subregionálními sdruženími. Měly by se prozkoumat pragmatické iniciativy založené na proměnné geometrii, aby bylo možné podpořit ty, kteří chtějí dále rozvíjet spolupráci v souvislosti s veřejnými statky v oblasti Středomoří. Posílíme své úsilí v oblasti **diplomatické činnosti v oblasti klimatu a energetiky** jak na dvoustranné, tak na regionální úrovni.

Hlavními nástroji spolupráce EU s partnerskými zeměmi budou nástroje NDICI a EFSD+. Všechna opatření se budou řídit zásadou „politika na prvním místě“. EU bude podporovat iniciativy společného plánování a týmu Evropa na tomto území na základě úspěšných zkušeností během celosvětové reakce na pandemii COVID-19. EU bude vybízet členské státy EU, evropské rozvojové agentury a finanční instituce, jakož i další dárce, aby společně s partnerskými zeměmi rozvíjeli soudržné a doplňující se přístupy k odvětvovým prioritám. K maximalizaci úsilí EU přispěje rovněž budoucí evropská struktura pro financování rozvoje.

Nová agenda pro Středomoří bude poskytovat informace pro přípravu dvoustranných politických rámců vzájemně odsouhlasených s partnery⁴⁹ a pro víceleté plánování v rámci

⁴⁹ Dokumenty stanovující společně odsouhlasené programy politických a ekonomických reforem a související prováděcí nástroje jsou společné dokumenty, priority partnerství nebo rovnocenné dokumenty. Společné dokumenty budou i nadále tvořit rámec vnější pomoci podle víceletého finančního rámce EU na období 2021–2027.

nástroje NDICI na období 2021–2027, a to na základě konzultací s partnerskými zeměmi a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami. Poznatky získané z předchozích programů v rámci politiky sousedství pomohou zaměřit se na budoucí opatření. Při usnadňování tohoto postupu budou nápomocny delegace EU.

Evropský fond pro udržitelný rozvoj Plus (EFSD+) v rámci nástroje NDICI a jeho inovativní finanční architektura umožní **příliv finančních prostředků z investic soukromého sektoru** ve spolupráci s Evropskou investiční bankou (EIB), Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj (EBRD), rozvojovými bankami členských států a mezinárodními finančními institucemi.

Další integrace a výměny mezi oběma stranami Středomoří bude navíc dosaženo další podporou a usnadňováním účasti partnerů v programech EU v období 2021–2027.

EU rovněž posílí svou strategickou komunikaci s cílem zvýšit povědomí o opatřeních přijatých v rámci nové agendy pro Středomoří. Komise a vysoký představitel budou spolupracovat s našimi partnery na zavádění stabilnějších rámců umožňujících větší svobodu projevu a na podpoře zdravého informačního prostředí. Klíčovým aspektem tohoto přístupu zůstanou i nadále prováděcí opatření v oblasti boje proti dezinformacím a zavádějícím informacím⁵⁰. EU a její partneři by měli zajistit rovněž náležitě zviditelnění naší činnosti v oblasti politické angažovanosti a spolupráce na tomto území, mimo jiné prostřednictvím osvětové činnosti a iniciativ veřejné diplomacie.

V neposlední řadě bude tato agenda pro Středomoří směřovat naši politiku k tomuto regionu a EU bude pravidelně hodnotit dosažený pokrok.

⁵⁰ Úsilí EU v oblasti strategické komunikace bude vycházet z evropských hodnot a zásad na základě společného akčního plánu proti dezinformacím (5. prosince 2018), evropského akčního plánu pro demokracii (COM/2020/790) a zkušeností z pandemie COVID- 19.